

Ramazan KORKMAZ

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukuku Anabilim Dalı
Araştırma Görevlisi

**Medenî Usûl Hukuku Açısından
Anayasa Mahkemesi'ne
Bireysel Başvuru**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm - Birinci Kısım

ANAYASA MAHKEMESİ'NE BİREYSEL BAŞVURUYLA İLGİLİ GENEL BİLGİLER

§ 1. Bireysel Başvuru Terimi ve Anlamı.....	5
§ 2. Dünya'daki Gelişimi ve Uygulaması.....	11
2.1. İspanya'da Bireysel Başvuru	12
2.1.1. Genel Olarak	12
a. Yasama İşlemlerine Karşı Amparo	15
b. Yürütme İşlemlerine Karşı Amparo.....	15
c. Yargı İşlemlerine Karşı Amparo	16
2.1.2. Amparoda Usulî Hükümler.....	16
a. Taraflar	16
b. Başvurma Süresi	17
c. Başvurunun İncelenmesi.....	17
2.2. Almanya'da Bireysel Başvuru	19

2.2.1. Almanya'da Bireysel Başvurunun İşlevi	20
2.2.2. Almanya'da Bireysel Başvuru Koşulları	21
2.2.3. Geçici Tedbir Kararı Verilmesi	26
2.2.4. Başvurunun Yapılması ve İncelenmesi	27
2.2.5. Karar	28
2.3. İsviçre'de Bireysel Başvuru	28
2.4. Meksika'da Bireysel Başvuru	31
2.5. Avusturya'da Bireysel Başvuru	33
2.5.1. İdari İşlemlere Karşı Anayasa Şikayeti	34
2.5.2. Kanunlara ve Düzenleyici İşlemlere Karşı Bireysel Başvuru	36
2.6. Güney Kore'de Bireysel Başvuru	36
2.7. Macaristan'da Bireysel Başvuru	38
2.8. Rusya'da Bireysel Başvuru	40
2.8.1. Genel Olarak	40
2.8.2. Rusya Uygulamasının Özellikleri ve İstatistikler	41
2.8.3. İşlevleri	43
2.8.4. Tanımı ve Şartları	44
2.8.5. İnceleme ve Sonuçları	46

Birinci Bölüm - İkinci Kısım

TÜRK HUKUKUNDA BİREYSEL BAŞVURU

§ 3. Türk Hukukuna Bireysel Başvurunun Kazandırılması	49
§ 4. Bireysel Başvurunun Kaynakları	53
§ 5. Bireysel Başvurunun Hukukî Niteliği	61
5.1. Bireysel Başvuru İncelemesi Bir Yargılama Faaliyetidir	62
5.2. Anayasa Mahkemesi'nin Diğer Faaliyetleri ile Karıştırılmamalıdır	63
5.3. Bireysel Başvuru Bir Çekişmesiz Yargı İşİ veya Dava Değildir	71

5.4. Bireysel Başvuru, Medeni Usûl Hukuku Anlamında Bir Kanun Yolu Değildir.....	79
5.5. Sonuç	83
§ 6. Bireysel Başvuruyu İnceleme Mercii Olarak Anayasa Mahkemesi.....	85
6.1. Anayasa Mahkemesi'nin Oluşumu.....	85
6.2. Anayasa Mahkemesi'nin Bireysel Başvuru Açısından İşleyişi	88

İkinci Bölüm

BAŞVURUNUN ŞARTLARI VE YAPILMASI

§ 7. Başvurunun Yapılacağı Yerler (Yer Şartı).....	91
§ 8. Bireysel Başvuru Yapabilecek Kişiler (Kişi Şartı)	96
§ 9. Başvuru Zamanı (Zaman Şartı)	108
9.1. Genel Olarak.....	108
9.2. Bireysel Başvuruların Kabul Edilmeye Başlandığı Süre.....	108
9.3. Otuz Günlük Süre (Başvuru Süresi).....	110
9.3.1. Başvuru Süresinin Başlangıcı.....	112
9.3.2. Karar Düzeltmenin Süreye Etkisi.....	116
9.3.3. Olağan Üstü Kanun Yolunun Süreye Etkisi	120
9.4. Gecikmiş Başvuru.....	122
9.5. Zaman Şartının Dikkate Alınmadığı Haller	124
9.5.1. Bizzat hak arama yolunun kendisi, bir hak ihlalini doğuruyorsa.....	126
9.5.2. Hak ihlali belli bir sistematik kazanmışsa	128
9.5.3. Başvurulacak yoldan sonuç alınamayacağı kesinse.....	128
§ 10. Başvurunun Konusu (Konu Şartı).....	130
10.1. Genel Açıklamalar.....	130
10.1.1. İhlal Kavramı	131
10.1.2. Kamu Gücü Kavramı.....	133

10.1.3. Kamu Gücü Tarafından İhlale Konu Olabilecek Hak Grupları	134
10.2. Yasama İşlemlerine Karşı Bireysel Başvuru	138
10.3. Yürütme İşlemlerine Karşı Bireysel Başvuru	140
10.4. Yargı İşlemlerine Karşı Bireysel Başvuru	143
10.5. Bazı Özel Durumlar	149
10.5.1. Ombudsman (Kamu Denetçisi) Kararlarına Karşı Bireysel Başvuru.....	149
10.5.2. Hakem Heyeti Kararlarına Karşı Bireysel Başvuru.....	150
10.5.3. Arabuluculuk Faaliyeti Sonundaki Anlaşmaya Karşı Bireysel Başvuru.....	151
10.5.4. Tahkimde Bireysel Başvuru.....	154
§ 11. Başvurunun Yapılması.....	156

Üçüncü Bölüm

BAŞVURUNUN İNCELENMESİ

§ 12. Bireysel Başvurunun İncelenme Süreci.....	163
12.1. Ön inceleme (İlk İnceleme)	164
12.2. Kabul Edilebilirlik İncelemesi.....	167
12.2.1. İncelemeyi Yapacak Birim	167
12.2.2. Kabul Edilebilirlik İncelemesinde Araştırılan Hususlar (Kabul Edilebilirlik Şartları).....	169
12.2.3. Zaman Şartı.....	170
12.2.4. Kişi Şartı.....	170
12.2.5. Yer Şartı	171
12.2.6. Konu Şartı.....	172
12.2.7. Başvurunun Anayasal Önem Taşımaması	173
12.2.8. Açıkça Dayanaktan Yoksunluk	174
12.2.9. Başvuru Hakkının Kötüye Kullanılması.....	177

12.2.10. Kabul Edilebilirlik Hususunda Karar Verilmesi.....	177
12.3. Esas İncelemesi.....	179
12.3.1. Genel Olarak.....	179
12.3.2. Tedbir Kararı.....	181
12.3.3. Duruşma Yapılması	185
12.3.4. İncelemenin Kapsamı.....	187
12.3.5. Kanun Yolu İncelemesinde Ele Alınan Hususların Bireysel Başvuruda Dile Getirilememesi	188

Dördüncü Bölüm

BİREYSEL BAŞVURU İNCELEMESİNDE SONUÇ VE KARARLAR

§ 13. Bireysel Başvuru İncelemesi Sonunda Verilebilecek Karar Çeşitleri.....	193
13.1. Hak İhlalinin Olmadığı Kararı.....	194
13.2. Hak İhlali Kararı.....	196
13.2.1. Yeniden Yargılama Yapılmak Üzere Dosyanın İlgili Mahkemeye Gönderilmesi	196
13.2.2. Başvurucu Lehine Uygun Bir Tazminata Hükmedilmesi	201
13.2.3. Genel Mahkemeye Yönlendirme.....	203
13.3. Düşme Kararı.....	204
13.4. Pilot Karar.....	207
§ 14. Kararların İcra Edilmesi ve Üçüncü Kişilere Etkisi.....	210
14.1. Kararların İcra Edilmesi	210
14.2. Kararların Üçüncü Kişilere Dolayısıyla Etkisi.....	212
SONUÇ	215
KAYNAKÇA	217